

Loven giver. — Ja, det er der vist ingen, der betvivler, men det have sandelig Lærere og Lærerinder ude paa Landet ogsaa faaet. Det var ikke det, jeg ankede over i min Tale, at Københavns Kommune ikke udbetalte Lærere og Lærerinder deres Løn, men over, at den havde henlagt deres Andragende om Forbedring flere Gange og ikke en Gang givet Andragerne et Svar.

Det ærede Medlem mødte frem med en stor Mængde Tal fra Biskoler, Vinterskoler og Forskoler. Ja, men vi forbedre jo de Forhold nu, det er derfor, Lønningsforslagene ligge paa Bordet, netop fordi de bestaaende Forhold ere urimelige mange Steder.

Formanden: Tiden for en kort Bemærkning er udløben.

Jensen-Knudstrup: Jeg skal forbeholde mig siden at komme tilbage til Hovedpunktet i det ærede Medlems Forsvar.

Berntsen: Det er gaaet under Forhandlingen om den foreliggende Sag, ligesom det for øvrigt er gaaet tidligere under Forhandlinger her i Tinget om vore Skolelove, at Socialdemokraterne atter have vist sig at være de krasseste og stiveste Statsskolemænd, der nu findes i Kongeriget Danmark. Saa længe vi have haft en fri Forfatning, har Venstre kæmpet for Frihed paa Skolens Omraade, og uagtet vi tidt have maattet føre en haard Kamp mod Højre desangaaende, er det dog lykkedes Tid efter anden at overvinde Modstanden hos Højre og faa en større Aandsfrihed for Befolkningen og større personlig Frihed med Hensyn til Skolegang og Undervisningsvæsen. Saaledes lykkedes det ved Lov af 2. Maj 1855 at hæve Skoletvangen her i Landet, at overlade til Forældrene selv at vælge, af hvem, ved hvem og paa hvilken Maade de ville have deres Børn underviste. Det lykkedes os trods megen Modstand ved Lov af 30. September 1864 at faa Friskolerne anerkendte saa vidt, at det paalagdes Skolemyndighederne, Skolekommissionerne at afholde Eksamen i Friskolernes Lokaler, naar der i en enkelt Friskole var mindst 10 Elever, og det tilfødes Friskolerne at henvende sig til hvilken Præst i Folkekirken, de ønskede, for at faa deres Børn overhørte i Religion og Bibelhistorie. Det lykkedes endelig ved Lov af 24. Marts 1899 at faa Friskolernes Virksomhed og den private Undervisning anerkendt saa vidt, at der blev stillet et Beløb til Raadighed for de fri Skoler,

først af 35,000 Kr. aarlig og senere ved Lov af 1904 af 45,000 Kr. aarlig. Se, det er den Gang, Udviklingen er gaaet hidtil her i Landet. Men hvis nu Socialisterne maatte raade, vendte vi tilbage til 1814, ja værre end det. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) sagde os meget aabenhjertigt, at det, som er Socialdemokraternes Maal, er at faa en obligatorisk Skole, en offentlig Skole, hvor alle ere tvungne til at sætte deres Børn indtil en vis Alder. Han sagde os ikke, hvor længe man skulde tvinges ind deri, men det er Idealet. Naar man fik en saadan Skole, hvorhen alle vare piskede under Lovens Tvang til at sende deres Børn, saa var Maalet naaet. Ja, det ærede Medlem sagde i Dag, at det vilde være af stor Betydning, hvis den nuværende Konge havde besluttet at sende sine Børn til Undervisning i Hindegades Friskole. Hvorfor skulle vi nu se saa højt, det kunde være interessant at spørge det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds, om hans Børn gaa i Hindegades Friskole, eller om de socialdemokratiske Førere og Ledere i det hele taget sende deres Børn i Hindegades eller lignende Friskoler ... (*Borgbjerg:* Ja jeg har sendt et Barn i en Kommuneskole.) . . . Ja, det ærede Medlem har gjort mere, han har vist ogsaa sendt en Søn til Møen for at faa privat Undervisning i en privat Fortsættelsesskole. Saa det kan jeg kun glæde mig over, at jeg for saa vidt har en Meningsfælle i det ærede Medlem. — Men jeg tror ikke, det vilde gavne Undervisningsvæsenet her i Danmark, det vilde medføre en Ensformighed, som vilde slaa Livet ihjel hos den opvoksende Slægt, hvis vi vilde indføre en for alle fælles tvungen Skole.

Det at undervise Børn bestaar ikke i at gøre dem ens alle sammen. Selv Grækerne, der elskede Oplysning, advarede derimod ved at fortælle Sagnet om Prokrustes med Jernsengen. Denne Prokrustes havde faaet denne uheldige Idé, at alle skulde være lige lange; vare de for lange, skulde de stækkes i Væksten, vare de for korte, skulde de rækkes og strækkes, indtil de kunde staa Maal med de andre, men i begge Tilfælde gik Livet af dem. Saaдан er jeg ogsaa bange for, at naar vi fik saadan en tvungen Almueskole, selv om den var nok saa fyldig udstyret med Læremidler, og selv om der blev tilvejebragt en nok saa fyldig Undervisning, rent kundskabsmæssigt set, vilde det ikke være tilfredsstillende for Tusinder af Forældre